

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU : AĞUSTOS 1949

AYDA BİR KEZ İSTANBUL'DA ÇIKAR HALKBİLGİSİ DERGİSİ

SAHİBİ : İHSAN HİNÇER

No. 193

AĞUSTOS 1965

YIL : 17 — CİLT : 9

Nalbengi, Gülbengi, Kestengi

Derleyen : Veysel ARSEVEN

Var varanın, sür sürenin, destursuz bağa girenin, baykuşu çok olur verenin. Zaman zaman içinde, saman kalbur içinde, deve telâl iken, horoz berber iken, hamamcının tah-tası yok, köftecinin maltızı yok. Hamamdan bir dev çıkmış ki gözün ortası yok. Aldık bak-tık devin gözüne, bu yamı sazlık, o yanı toz-luk dumanlık. Öbür yanda demirciler döver denginen, bu yanda boyacılar boya boyar otuz iki renginen. Bu yanda Ali Osman cenk eder topunan, tüfekinen.

Evvel zamanın birliğinde bir fakir adam vardı, hastalandı öldü; bir oğlu vardı deli çıktı, babasının varını yoğunu batırdı. Bir gün bu deli oğlan davarları güderken, aşağı-

lardan yukarıya bir adam çıkıp geliyormuş üç köpekten. Çoban demiş ki :

— Arkadaş, şu köpekleri bana ver.

— Sürüyü bana verirsen, köpekleri sana veririm.

— Üç köpeğe kocaman sürü verilir mi?

— Ya köpekler bedava verilir mi?

— Köpeklerin marifeti ne ki?

Bunun üzerine köpek sahibi, köpeklere :

— Nalbengi, al şu parayı bana bir ekmek getir; Gülbengi, al şu parayı bana bir kilo şeker al; Kestengi, al şu parayı bana bir kutu çay getir, diyor.

Biraz sonra birinin ağzında ekmek, birinin ağzında şeker, birinin ağzında bir kutu

çay köpekler dönüyorlar. Bunu gören çoban, sürüyü köpeklerle değiştiriyor; eve dönüyor. Annesi :

- Davarı ne yaptın? diyor.
- Şu köpeklerle değiştirdim.
- Batırdım bizi deli çocuk, köpeklerle sürü değiştirilir mi?

Bu sözü duyan oğlan fena halde kızmış, köpekler yanında başını alıp, gitmiş, ıssız bir şehre varmış. Hemen oturup akrabalarına bir mektup yazmış; ben burda bir şehir satın aldım, hemen gelin diye. Mektubu okuyanlardan kimisi yalan, kimisi doğru demiş. Yalan diyenler köyde kalmış, doğru diyenler yola çıkıp, şehire varmış. Oğlan şehri gelenlerin arasında pay etmiş, kendisi de üç köpekle ava çıkmış, yolda bir deve raslamış. Dev sormuş :

- Ebubekir Sıddık denen deli sen misin?
- Evet benim.
- Şimdi seni kekkik gibi yiyeceğim. Bunun üzerine Ebubekir Sıddık köpeklerine bir göz atmış, köpekler hemen dev parçalamışlar.

Ertesi gün köpekleri evde bırakmış, gene ava çıkmış, bir başka deve raslamış.

- Ebubekir Sıddık denen deli sen misin?
- Evet benim.
- Ülkemizi zapteden sen misin?
- Evet benim.
- Kardeşimi öldüren sen misin?
- Evet benim.
- Şimdi senin leşini çalı çırpıya dizeceğim.

— İzin ver şu çınarın başına çıkıp üç kere sesleneyim, ondan sonra ne yaparsan yap.

— Üç kere değil, istersen on kere seslen.

- İzin ver şu çınarın başına çıkıp :
- Nalbengi, Gülbengi, Kestengi.. diye bağırması. Köpekler bu sözleri duyar duymaz, hemen yolu ellerine alarak, toz duman içinde yaklaşırlarken, dev :

- Şu gelen aslanlar senin mi?
- Evet benim.
- Bu aslanlara beni elletmezsen, ben de seni ellemem, demiş. Fakat Ebubekir Sıddık'ın bir göz kırpması ile köpekler dev param parça etmişler.

Ertesi gün mahallede gezerken, bir dev anası ile karşılaşmış. Dev anası Ebubekir Sıddık'a sormuş :

— Şu köpekler senin mi?

— Evet benim.

— Bu aslanlara beni elletmezsen, sana bir çift lâfım var.

— Neymiş o?.

— Köpeklerin kulağına kurşun akıt ve yedi kat zincirle bağla.

Ebubekir dev anasının dediğini yapmış, ava yalnız başına çıkmış. Yolda giderken dev anası önünü kesmiş :

— Ebubekir Sıddık denen deli sen misin?

— Evet benim.

— Oğullarımı öldüren sen misin?

— Evet benim.

— Şimdi senin etini kekkik eti gibi yiyeceğim. Ebubekir Sıddık korkmuş gibi yaparak başlar ağlamaya.

— İzin ver şu çınar ağacının tepesine çıkıp onbeş kere sesleneyim, ondan sonra ye.

Dev anası göbeğini hoplatarak :

— Onbeş kere değil, istersen yüzbeş kere seslen, demiş.

Ebubekir Sıddık, çınar ağacının başına çıkmış, başlamış hağırma :

— Nalbengi, Gülbengi, Kestengi.. diye.

Nalbenginin kulağına sesler çalmır gibi oluyor, arkadaşlarına haber veriyor :

— Ağamızın canına ya yetiştik, ya yetişemedik demesiyle, kulaklarındaki kurşunları çıkarmaları, yedi kat zincirleri koparmaları, yola düşüp tozu dumana katmaları bir olur.

Aşağıda dev anası ağacı kemirir, yukarıda Ebubekir Sıddık korkudan titrer. Derken, Nalbengi, Gülbengi, Kestengi görünürler. Dev anası :

— Şu gelen aslanlar senin mi? der.

— Evet benim.

— Bu aslanlara beni elletmezsen, sana bir çift lâfım var.

— Elletmem, söyle.

— Şu görünen ağ tepenin eteğinde.. de meşe kalmaz, köpekler üzerine saldırıp parça parça ederler.

Ebubekir Sıddık hemen şehre dönmüş, eli kazma kürek tutan ne kadar insan bulduysa yanına katmış, gelip ağa tepenin eteğini kazmaya başlamışlar, Bir de ne bakasalar?.. Kırk tane donatılmış dükkân!. Otuz dokuzunu pay ediyor, kırkını dükkânı kendine alıyor. Kapıyı açınca içerde bir at görüyor. Önünde iki musluk. Birinden arpa, birinden su akıyormuş. At birden bire dile

gelmiş ve :

— Orda dur yiğit. Kapının eşiğinden bir atlamada üzerime bindin, bindin; binemezsen, seni bir tekmede uçururum, demiş.

Bizim yiğit, bir sıgrayışta atın üstüne binmiş.

— Yum gözünü, demiş at; ben aç diye ne kadar da açma, At önde, Nalbengi, Gülbengi, Kestengi, arkada, uçar gibi gitmişler:

— Aç gözünü yiğit bundan böyle nasıl sürersen sür beni. Gözünü açıp kapayınca kadar az bir zaman geçmişti ki, kendini bilmediği bir ülkede, bilmediği insanların arasında buldu.

— Yaşasın devleri öldüren yiğit, yaşasın yeni ve genç padişahımız diye bağıyorlardı.

Ebubekir Sıddık bundan sonra mutlu bir hayat yaşadı, üç sadık köpeğini de hiç yamandan ayırmadı, Yediler, içtiler, murada geçtiler.

Anlatanan adı : Salih Çoban, Yaşı: 49, Nerele olduğu: Kırşehirli, Alındığı tarih: 4.1.1955, Ne suretle alındığı: Yılmaz Çoban'ın aracılığı ile.